

Podstawa programowa
wychowanie do życia w rodzinie –
Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek
im. s Anzelmy Marii Matuszczak

T.KRÓL, K. MAŚNIK, G. WĘGLARCZYK; WYDAWNICTWO – „RUBIKON” Nr dopuszczenia DKW 4014-253A/99

Cele edukacyjne

Celem wychowania do życia w rodzinie jest ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka oraz pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania.

Zadania szkoły

1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.
2. Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.
3. Współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia przejawów związanych z rozwojem fizycznym i psychicznym dziecka.
4. Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości.
5. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.

Treści nauczania

1. Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie.
2. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu.
3. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie. 4. Macierzyństwo i ojcostwo. Podstawowa wiedza dotycząca budowy i funkcjonowania układu rozrodczego człowieka.
5. Ciąża, rozwój płodu, poród, przyjęcie dziecka jako nowego członka rodziny.
6. Różnice i podobieństwa między chłopcami i dziewczętami. Identyfikacja z własną płcią. Akceptacja i szacunek dla ciała.
7. Zmiany fizyczne i psychiczne okresu dojrzewania. Zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju.
8. Higiena okresu dojrzewania.
9. Prawo człowieka do intymności i ochrona tego prawa; postawy asertywne.
10. Istota koleżeństwa i przyjaźni, wzajemny szacunek, udzielanie sobie pomocy, współpraca, empatia.
11. Mass media - zasady i kryteria wyboru czasopism, książek, filmów i programów telewizyjnych.
12. Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny.
13. Odpowiedzialność za własny rozwój. Samowychowanie. 2

Osiągnięcia

1. Prawidłowe komunikowanie, rozwiązywanie konfliktów; empatia.
2. Dostrzeganie potrzeb własnych i innych ludzi; wyrażanie uczuć, asertywność.
3. Rozpoznawanie i rozumienie psychofizycznych przejawów dojrzewania.
4. Akceptowanie i poszanowanie własnego ciała.
5. Aktywny udział w życiu rodziny. 6. Umiejętne korzystanie z mass mediów.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 6 listopada 2003 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 67, poz. 756 ze zm.).

Rozporządzenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, wydane na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z 1995 r. Nr 66, poz. 334, z 1996 r. Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 141, poz. 943 i Nr 157, poz. 1040, z 1999 r. Nr 5, poz. 32 oraz z 2001 r. Dz. U. Nr 154, poz. 1792).

PLAN DYDAKTYCZNY

Rok szkolny: 2015/2016

Nauczyciel: Monika Tomczak- Prukała

Przedmiot: **Wychowanie do życia w rodzinie**

Klasa: V a,b,c

9 godzin wspólnie, 5 osobno z dziewczętami i chłopcami

Temat	Cele i zadania	Osiągnięcia	Uwagi
1. Ciekawe problemy, ważne pytania, czyli o tematyce naszych spotkań.	1. Uświadomienie uczniom celowości lekcji "Wychowanie do życia w rodzinie" 2. Ukazanie perspektywy dorosłego życia i potrzeby	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przekona się, że o rodzinie można rozmawiać również na lekcjach;• przyjmie do wiadomości, że	

	<p>przygotowania się do pełnienia przyszłych ról życiowych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Podwyższenie poziomu komunikacji międzyludzkiej. 4. Umocnienie motywacji do uczestniczenia w zajęciach. 	<p>problematyka zajęć dotyczy spraw oczywistych, ale niepowtarzalnych i ważnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dowie się, że celem lekcji jest pomoc w "wędrowaniu" niełatwą drogą ku dorosłości. 	
2. Rodzina w życiu człowieka.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniom roli rodziny w życiu człowieka. 2. Wzmocnienie poczucia więzi z rodziną. 3. Zrozumienie przez uczniów własnego miejsca w rodzinie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomi sobie pełne znaczenie terminu "rodzina"; • pozna podstawowe funkcje rodziny; • zrozumie znaczenie relacji pomiędzy członkami rodziny dla własnego rozwoju. 	„Witaj w domu” film 5min
2. Jestem gałązką drzewa genealogicznego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budzenie dociekliwości dziecka: kim jestem? Kim byli moi przodkowie? 2. Poznanie dziejów swojej rodziny i sposobu zapisu ciągłości rodu w formie drzewa genealogicznego. 3. Pogłębienie związku emocjonalnego ucznia ze swoją rodziną. 4. Uzmysłowienie, że każdy członek rodziny musi dać coś od siebie, czasem z czegoś zrezygnować. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzmysłowi sobie swoje konkretne miejsce w rodzinie i społeczności; • umie narysować drzewo genealogiczne uwzględniając siebie; • potrafi wsłuchiwać się we wspomnienia dziadków i rodziców. 	„Babcia to babcia” film 5min Odgrywanie scenek
3. Sztuka życia rodzinnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie, że porozumiewanie się jest niezwykle istotnym elementem życia rodzinnego. 2. Poznanie rodzajów komunikantów. 3. Ukazanie roli empatii w życiu rodzinnym. 4. Kształtowanie postawy wdzięczności wobec najbliższych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzeże rodziców jako osoby, które obdarzają go miłością; • wzmocni więź z rodzicami, dziadkami, rodzeństwem; • potrafi nazwać rodzaje komunikatów i je ulepszać; • będzie umiał wyrazić wdzięczność i szacunek najbliższemu. 	
4. Rodzicielstwo; Mama, Tata, ja i...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazanie rodzicielstwa jako jednego z podstawowych celów małżeństwa. 2. Dostarczenie podstawowej wiedzy o budowie i funkcjonowaniu układu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomi sobie wartość dziecka w życiu rodziny; • dostrzeże celowość procesów zachodzących w układzie 	

	płciowego żeńskiego i męskiego.	płciowym;	
5. Rodzi się człowiek.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pozytywnych odniesień do macierzyństwa i ojcostwa. 2. Uświadomienie uczniom, że życie człowieka zaczyna się od poczęcia. 3. Ukazanie piękna wewnątrzmacicznego okresu rozwoju dziecka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utwierdzi się w przekonaniu, że życie człowieka zaczyna się od poczęcia; • nabędzie szacunku dla kobiet w ciąży; • zrozumie, że ciąża i poród są naturalnymi procesami w życiu kobiety; • dowie się o roli mężczyzny jako ojca we wczesnej fazie rodzicielstwa. 	
6. Dojrzewanie; co się ze mną dzieje?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniom wielopłaszczyznowości procesu dojrzewania. 2. Zaznajomienie z podstawowymi przejawami procesu dojrzewania biologicznego i psychicznego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrozumie, że dojrzewanie jest procesem bardzo złożonym, zaś jego przebieg - mocno zróżnicowany; • pozna typowe przejawy okresu dojrzewania i upewni się, że to, co się z nim dzieje, jest normalne; • zaakceptuje zmiany, jakim podlega jego ciało. 	Przecież jesteś dziewczyną” film 5min
7. Trudny czas dojrzewania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębienie wiedzy uczniów o okresie dojrzewania. 2. Rozwianie obaw i niepokojów odnośnie do własnego rozwoju. 3. Akceptacja przez uczniów zmiana fizycznych i psychicznych, związanych z dojrzewaniem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrozumie procesy, zachodzące w jego ciele i psychice w okresie dojrzewania; • zaakceptuje te zmiany jako naturalny przejaw dorastania; • pozbędzie się lęków i niepokojów związanych z okresem dojrzewania. 	„Nie wiem co myśleć? Burza hormonalna, film 5min
8. Sfera intymności - sferą bezpieczeństwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzmysłowienie, że wstydlivość w naturalny sposób broni godności osobistej. 2. Uświadomienie uczniom, że są dotyki dobre i takie, które budzą wewnętrzny spór. 3. Kształtowanie postawy asertywnej; umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach podejranych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomi sobie konieczność zachowania ostrożności w nawiązywaniu kontaktów z obcymi ludźmi; • odważy się mówić "nie" w sytuacjach tego wymagających; • nie będzie miał oporów w zgłoszeniu zaistnienia 	Lekcja z podziałem na chłopców i dziewczynki „To ze mną też tak będzie?” film 5min

	4. Wzmocnienie w dzieciach przekonania, że nie są same i fakt zagrożenia powinny natychmiast zgłosić osobom bliskim.	sytuacji podejrzaney.	
9.. Odpowiedzialność za słowo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwienie uczniów na konieczność kontrolowania swojej wypowiedzi. 2. Kształtowanie "dobrego smaku" w wyborze czasopism 3. Ukazanie potrzeby pracy nad własnym rozwojem poprzez wybór czasopism ambitnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że należy wzmocnić czujność na jakość i prawdziwość wypowiadanych słów, sądów; • podwyższy poziom wrażliwości na krzywdę, którą można wyrządzić plotkowaniem; • zdobędzie rozeznanie i potrafi odróżnić czasopismo "płytkie" od ambitnego i ciekawego poznawczo. 	
10. W kręgu kolegów i koleżanek.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwienie na potrzeby kolegi, koleżanki. 2. Wzmocnienie umiejętności niepodawania się presji klasowej "elity" 3. Kształtowanie pozytywnych cech osobowości. 4. Rozładowywanie w sposób taktownych napięć wynikających z nierównego statusu majątkowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostrzegać potrzeby innych i wychodzić im naprzeciw chętnie i życzliwie; • doceni humor, takt, delikatność, inteligencję, życzliwość kolegów; • dojrzewa do stwierdzenia, że o wartości człowieka nie decyduje pełen portfel; • widzi potrzebę bronienia "klasowej ofiary". 	
11. Rola mężczyzny w życiu rodzinnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie, że ojciec i dziadek są osobami, które wprowadzają w świat, chcą chronić przed złem, nauczyć żyć, dbają o byt materialny rodziny. 2. Wzmocnienie autorytetu ojca i dziadka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrozumie, czym są starania ojca i dziadka dla wspólnoty rodzinnej; • dostrzeże ojca jako osobę niezastąpioną; • wzmocni więź między nim a ojcem 	chłopcy
12. Rola kobiety w życiu rodzinnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzbudzenie refleksji nad rolą matki i babci w życiu rodzinnym. 2. Uzmysłowanie, że współczesna kultura burzy stereotyp roli kobiety i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi scharakteryzować współczesne czasy pod kątem podziału ról kobiety i mężczyzny; 	dziewczynki

	<p>mężczyzny w życiu rodzinnym.</p> <p>3. Wyposażenie uczniów w umiejętności komunikowania się: wywiad, dyskusja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przekona się, że mężczyzna powinien bez uszczerbku na honorze pomagać w gospodarstwie domowym; • nabywa sprawności w komunikacji międzyludzkiej. 	
13. Taki jaki jesteś, jesteś fajny, nie musisz być idealny	<p>1. Ukazanie uczniom ich pozytywnych cech</p> <p>2. Uświadomienie, że tylko akceptując siebie, mogą stać się szczęśliwymi ludźmi</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić swoje pozytywne cechy 	Piosenka Arki Noego
14 Tak zaoszczędziłem!	<p>1. Ukazanie potrzeby roztropnego gospodarowania pieniędzmi</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współuczestniczyć w rodzinnych rozmowach o domowym budżecie • Rezygnować z niektórych zachcianek • Planować wydatki i oszczędności 	

PLAN DYDAKTYCZNY

Rok szkolny: 2015/2016

Nauczyciel: Monika Tomczak- Prukała

Przedmiot: **Wychowanie do życia w rodzinie**

Klasa: VI a,b,c

9 godzin wspólnie, 5 osobno z dziewczętami i chłopcami

Temat	Cele i zadania	Osiągnięcia	Uwagi
1. Ciekawe problemy, ważne pytania, czyli o tematyce naszych spotkań.	<ol style="list-style-type: none">1. Uświadomienie uczniom celowości lekcji "Wychowanie do życia w rodzinie"2. Ukazanie perspektywy dorosłego życia i potrzeby przygotowania się do pełnienia przyszłych ról życiowych.3. Podwyższenie poziomu komunikacji międzyludzkiej.4. Umocnienie motywacji do uczestniczenia w zajęciach.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przekona się, że o rodzinie można rozmawiać również na lekcjach;• przyjmie do wiadomości, że problematyka zajęć dotyczy spraw oczywistych, ale niepowtarzalnych i ważnych;• dowie się, że celem lekcji jest pomoc w "wędrowaniu" niełatwą drogą ku dorosłości.	
2. Wspólnota rodzinna i zachodzące w niej relacje.	<ol style="list-style-type: none">1. Uzmysłowanie potrzeby budowania domowego mikroklimatu oraz kontrolowania doboru własnych słów, gestów, mimiki.2. Pogłębianie empatii - przyglądania się innym, aby wczuć się w ich nastrój, potrzeby, oczekiwania.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• Rozumie potrzebę panowania nad słowem i gestem;• zda sobie sprawę, jak niebezpieczne są słowa "zawsze", "nigdy"• dowie się, że "drobna kolizja" w rodzinie nie jest tragedią i nie powinna decydować o zerwaniu więzi;• uczy się przeproszać i wybaczać	

3. Dom moich marzeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podkreślenie, jak ważna jest atmosfera wnętrza, jego duchowego klimatu, który na szczęście nie jest zależny od materialnego statusu rodziny. 2. Wywołanie w uczniach nadziei na ich pogodną przyszłość, którą mogą wziąć w soje ręce. 3. Uwrażliwienie ucznia na piękno natury, która powinna wkraczać do domu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzeże, że w domu najważniejsza jest atmosfera, którą tworzy dobre słowo i czasem "groszowa" dekoracja. • zda sobie sprawę, że zmierza powoli ku dorosłości i będzie dekoratorem swojego domu; • odkryje urok piękna, które niekoniecznie jest kosztowne. 	
4. Rozwiązywanie konfliktów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka rozwiązywania konfliktów poprzez umiejętne postępowanie. 2. Pomoc w nawiązywaniu prawidłowych relacji z rodzicami. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrozumie konieczność zapobiegania konfliktom poprzez umiejętne postępowanie; • pojmie, że egzystowanie w grupie wymaga kompromisów; • nabędzie praktycznych umiejętności rozwiązywania prostych konfliktów. 	
5. Umiejętność świętowania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzmysłowanie naszych korzeni kulturowych, religijnych i rodzinnych. 2. Położenie nacisku na współuczestnictwo w przygotowaniu do świąt. Rozwijanie empatii - szczególnie istotne w doborze prezentów i tworzeniu świątecznej atmosfery. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powinien zrozumieć, że nie można poprzestać na fasadzie oprawy zewnętrznej uroczystości aby nie zatracić wrażliwości i sensu świąt; • Pogłębi wiedzę o tradycji narodowej i wzmocni związek emocjonalny z przeszłością. 	
6. Odmienność płci - urokiem i wzajemnym uzupełnianiem się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie różnic między chłopcami i dziewczętami ujawniających się w różnych aspektach życia. 2. Poznanie konsekwencji wynikających z tych różnic. 3. Akceptacja, że jest się chłopcem, dziewczynką. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bardziej zaakceptuje swoją rolę jako kobiety i jako mężczyzny; • Przekona się do szanowania płci przeciwnej. 	Osobno chłopcy i dziewczęta

7. Higiena okresu dojrzewania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych. 2. Uświadomienie uczniom konieczności samodzielnego dbania o siebie. 3. Ukazanie potrzeby prowadzenia zdrowego trybu życia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapozna się z podstawowymi zasadami higieny osobistej; • Będzie umiał zastosować środki i przedmioty służące utrzymaniu higieny; • Zrozumie znaczenie prowadzenia zdrowego trybu życia. 	<p>Osobno chłopcy i dziewczęta „Co to za zapach?” film 5min</p>
8. Moje ciało zasługuje na szacunek.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie u uczniów postawy szacunku dla ciała. 2. Zwrócenie uwagi na potrzebę intymności każdego człowieka. 3. Uświadomienie uczniom prawa do obrony własnej intymności. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabędzie postawę szacunku dla własnego ciała i innych ludzi; • Nauczy się rozróżniać przejawy braku szacunku dla ciała; • Pozna ochrony własnej intymności 	<p>Osobno chłopcy i dziewczęta „Wstęp tylko w strojach wieczorowych” film 5min</p>
9. Trudny czas dojrzewania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębienie wiedzy uczniów o okresie dojrzewania. 2. Rozwianie obaw i niepokojów odnośnie do własnego rozwoju. 3. Akceptacja przez uczniów zmiana fizycznych i psychicznych, związanych z dojrzewaniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrozumie procesy, zachodzące w jego ciele i psychice w okresie dojrzewania; • zaakceptuje te zmiany jako naturalny przejaw dorastania; • pozbędzie się lęków i niepokojów związanych z okresem dojrzewania. 	<p>Osobno chłopcy i dziewczęta</p>
10. Ja w grupie rówieśniczej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwrócenie uwagi na wyalienowanie z grupy - rozważenie przyczyn tego typu sytuacji. 2. Podkreślenie ważności problemu "wyjścia z dobrego słowa ku rówieśnikom" 3. Uczulenie na konieczność postawy asertywnej, gdy oferta środowiska kłóci się z wewnętrznymi przekonaniem samotnika. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastanowi się nad swoją pozycją w grupie rówieśniczej i polepszy z nią komunikację; • przyjrzy się krytycznie samemu sobie; • zrozumie, że umiejętność wyboru najlepszego kolegi jest cenna; • dojrzeje do relacji towarzyszenia osobie odrzuconej przez grupę. 	<p>„Co kolega może? Co kolega powinien” film 5min</p>
11. Blaski i cienie koleżeństwa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniom istnienia wpływu grupy 	<p>Uczeń:</p>	

	<p>koleżeńskiej na zachowanie człowieka.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ćwiczenie postawy asertywności. Wzmocnienie pozytywnych relacji w zespole klasowym. 	<ul style="list-style-type: none"> uświadomi sobie pozytywne znaczenie więzi koleżeńskich; nauczy się rozróżniania sytuacji, w których występuje presja grupy; nabędzie umiejętność mówienia "nie"; podniesie własną samoocenę. 	
12. Wstęp tylko w strojach wieczorowych! Ubiór nastolatek	<ol style="list-style-type: none"> wzmocnienie szacunki dla godności człowieka i jego intymności Podkreślenie szacunku dla ciała 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozeznaje sytuacje, w których może być naruszone prawo do intymności Ma szacunek do ciała 	Film 5min
13. Internet, telewizja – konkurentem naszej wyobraźni.	<ol style="list-style-type: none"> Uzmysłowienie uczniom konieczności selekcjonowania i wyboru programów TV. Kształtowanie umiejętności panowania nad czasem spędzonym w Internecie. Uzmysłowienie dzieciom, że wyobraźnia jest wielkim atutem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nabywa odporności, aby nie oglądać TV zachłannie i bezmyślnie; stara się poprawnie wartościować i wybierać programy; umie odmówić oglądania filmów bez ingerencji osób trzecich. 	„Spotkamy się w Realu?” film 5min
14. Zakochanie.	<ol style="list-style-type: none"> Kształtowanie postaw godnych szacunku, wobec drugiego człowieka Ukazywanie różnic między miłością a zakochaniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> Potrafi powiedzieć, czym różni się zakochanie od prawdziwej miłości 	